نام و نام خانوادگی: تاریخ امتحان :۱۴۰۳/۰۲/۰۹ نام دبیر : خانم عامری گروه : ۱۲R	بسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۲ شهری دبیرستان دخترانه غیر دولتی دکترحسابی (دوره دوم) میان نوبت دوم، سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ نام درس : فارسی مدت زمان : ۸۰ دقیقه	
	شماره صندلی :	صفحه ۱ از ۴

ردیف	سوالات	بارم
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	واژهٔ "سورت" در مصراع "سورت سرمای دی بیدادها می‌کرد" در کدام معنا به کار نرفته است؟ الف) تندی ب) سرعت ج) شدّت د) حدّت	۰/۲۵
۲	جملهٔ "خالی شدن قلب از آنچه غیر خداست.» معادل با کدام اصطلاح است؟ الف) استغنا ب) اشتیاق ج) تجرید د) تفرید	۰/۵
۳	هر یک از واژه‌های مشخص شده را معنا کنید. الف) بگرای چو اژدهای گرزه ب) شیرمرد عرصهٔ ناوردهای هول ج) یکی از صاحبدلان، سر به جیب مراقبت فرو برده بود.	۰/۷۵
۴	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) چو را بدیدند (برخاست / برخواست) غو که آمد ز آتش برون، شاه نو ب) گفتم که دِ بگیر که این ناز (شصتت / شستت) باشد.	۱
۵	در کدام گزینه کاربرد معنایی فعل "شد" متفاوت است؟ چرا؟ الف) پُر اندیشه شد جان کاووس‌کی / ز فرزند و سودابهٔ نیک‌پی ب) بدانگه که شد پیش کاووس باز/ فرود آمد از باره، بردش نماز ج) سراسر همه دشت بریان شدند/ بر آن چهر خندانش گریان شدند د) نخستین دمیدن سیه شد ز دود/ زبانه برآمد پس از دود، زود	۱
۶	در سرودهٔ زیر نوع نقش تبعی را مشخص کنید. بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او شغاد آن برادر بود / که درون چَه نگه می‌کرد و می‌خندید	۰/۵
۷	در بیت «اگر خونین‌دلی از جور ایّام لب خندان بیاور چون لب جام»: الف) مفهوم نشانهٔ "ان" در واژهٔ "خندان" چیست؟ ب) جملهٔ پایه و پیرو را مشخص کنید.	۰/۵ ۰/۵

www-kanoon.ir

۸	در بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست/ مر زبان را مشتری جز گوش نیست» وابستهٔ وابسته کدام کلمه است؟ نوع وابستهٔ وابسته را بنویسید.	۱
۹	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. « او بندهٔ خود را **عاشق** خود کند، آنگاه بر بنده عاشق باشد و **بنده** را گوید: تو عاشق و محبّ مایی.»	۱
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۰	مصراع نخست کدام بیت نادرست است؟ الف) ماه آمده به دیدن خورشید صبح زود یا ماه بی‌ملاحظه افتاده بین راه؟ ب) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه	۰/۵
۱۱	جای خالی را با کلمات درست کامل کنید. تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی	۰/۵
۱۲	کدام یک از واژگان مشخص شده در عبارت زیر "مشبه‌به" هستند؟ « فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمردّین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.»	۰/۵
۱۳	در مقابل هر گزینه، دو آرایه نوشته شده است. آرایهٔ درست را مشخص کنید و جای آن را در بیت نشان دهید. الف) آنجا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد/ غیر از شب آیا چه می‌دید؟ چشمان تار من و تو (جناس- تضاد) ب) ناگهان انگار بر لب چه سایه‌ای را دید/ او شغاد آن نابرادر بود (ایهام- اغراق) ج) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی/ همه بیشی تو بکاهی همه کمّی تو فزایی (تضمین- تلمیح)	۱/۵
۱۴	کدام یک از ابیات زیر را می‌توان بخشی از یک غزل اجتماعی دانست؟ چرا؟ الف) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت/ آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند ب) فکری ای هموطنان! در ره آزادی خویش/ بنمایید که هرکس نکند مثل من است	۱
۱۵	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) کویر : ب) هوا را از من بگیر خنده‌ات را نه :	۱

www.kanoon.ir

	ج) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۱۶	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است/ مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است	۱
	ب) وا نیامد در جهان زین راه، کس/ نیست از فرسنگ آن، آگاه کس	۱
	ج) کرانه‌های فرات، خط از کرانه‌های رود تیبر می‌خواندند.	۰/۵
	د) بدان گه که شد پیش کاووس باز / فرود آمد از باره، بردش نماز	۱
	هـ) هر که بی‌روزی است روزش دیر شد	۰/۵
۱۷	مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ نی حدیث راه پرخون می‌کند قصه‌های عشق مجنون می‌کند شیرمردی باید این ره را شگرف زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۰/۵
۱۸	در بیت «پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته‌جان شنو یکی پند» منظور از "آتش درون" و "سوخته‌جان" چیست؟	۰/۵
۱۹	در برابر هر بیت، نام دو مرحله نوشته شده است. مشخص کنید که هر بیت یادآور کدام یک از وادی‌های هفتگانهٔ عطار است؟ الف) دل چه بندی در این سرای مَجاز همّت پست کی رسد به فراز؟ (توحید / طلب) ب) صد هزاران سایهٔ جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید، تو (فقر و فنا / حیرت)	۱
۲۰	مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) روی‌ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک گریبان برکنند ب) چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی بباید زدن سنگ را بر سبوی	۱

www-kanoon-ir

۲۱	بیت « سرانجام گفت ایمن از هر دُوان/ نگردد مرا دل، نه روشن روان» از زبان کدام یک از شخصیت‌های شاهنامه بیان شده است؟	۰/۵
۲۲	عبارت زیر یادآور کدام یک از ضرب‌المثل‌های فارسی است؟ « شاهین تیزپر افق‌ها بودم. زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.»	۰/۵

«موفق باشید»

www-kanoon-ir

«موفق باشید»